

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี การสื่อสาร และโทรคมนาคม วุฒิสภา

เนื่องจากการให้บริการ Mobile Phone Tracking ในประเทศไทยยังไม่มี ความชัดเจนในหลายๆ ประเด็น และอาจกลายเป็นปัญหาต่อประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานการณ์ปัจจุบันที่เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และโทรคมนาคม กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์การให้บริการดังกล่าวอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะบนอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ท่านอนันต์จึงได้มอบหมายให้ดิฉันรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เรื่อง Mobile Phone Tracking และได้นำเสนอ พร้อมความคิดเห็นเห็นไว้แล้ว

ข้อมูลเบื้องต้น Mobile Phone Tracking

Mobile phone tracking สามารถสืบค้นหาตำแหน่งปัจจุบันของโทรศัพท์มือถือได้ แม้ในขณะที่เจ้าของโทรศัพท์มือถือเครื่องนั้น กำลังเดินทาง หรือเคลื่อนที่อยู่

วิธีการ คือ Mobile phone Tracking จะปล่อยสัญญาณ roaming signal เพื่อติดต่อกับเสาสื่อสัญญาณที่อยู่นอกบริเวณใกล้เคียง โดยไม่ต้องใช้โทรออก การค้นหาตำแหน่งของโทรศัพท์มือถือ เป็นบริการทางเลือกประเภทหนึ่ง ของบริษัทเทเลคอมมิวนิเคชั่น

เทคโนโลยีสำหรับการค้นหาตำแหน่ง ขึ้นอยู่กับระดับของกำลังในการวัดระยะทาง และรูปแบบของเสาสัญญาณ และอาศัยแนวคิดที่ว่าโทรศัพท์มือถือจะสื่อสารแบบไร้สายกับสถานีฐานรับสัญญาณที่อยู่ในบริเวณที่ใกล้ที่สุดเสมอ ดังนั้นหากเรารู้ว่าสถานีฐานรับสัญญาณใด ที่โทรศัพท์มือถือสื่อสารอยู่ด้วย เราจะรู้ว่าโทรศัพท์มือถือเครื่องดังกล่าวอยู่ใกล้กับสถานีฐานรับสัญญาณดังกล่าวนั่นเอง

ด้วยระบบเทคโนโลยีที่ล้ำหน้า ทำให้เราทราบพื้นที่ที่โทรศัพท์มือถือถูกใช้งานอยู่ และประมาณคร่าวๆ ระยะทางจากโทรศัพท์มือถือถึงสถานีฐานรับสัญญาณได้ด้วย

ระบบ GSM มีการใช้ระบบที่เรียกว่า Multilateration ในการค้นหาตำแหน่งของโทรศัพท์มือถือที่ใช้ระบบ GSM ซึ่งเท่ากับเป็นการค้นหาตำแหน่งของผู้ใช้นั่นเอง

ระบบที่ใช้ในการค้นหาตำแหน่งแบ่งได้กว้างเป็น 4 ระบบ โดยแต่ละระบบจะมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันไป ได้แก่

1. ระบบที่อาศัยเครือข่าย (network) คือ การใช้โครงสร้างเครือข่ายของผู้ให้บริการ ในการค้นหาตำแหน่งของโทรศัพท์มือถือ
2. ระบบที่อาศัยแฮนด์เซต (handset) คือ การติดตั้งซอฟต์แวร์บนโทรศัพท์มือถือ และติดตั้งอุปกรณ์ GPS เพื่อค้นหาตำแหน่งของโทรศัพท์มือถือเครื่องดังกล่าว ตัวอย่างเช่น Smart Phones
3. ระบบที่อาศัยซิม (sim) คือ การใช้ซิมในเครื่องโทรศัพท์มือถือระบบ GSM และ UMTS ซึ่งเป็นหนึ่งในเทคโนโลยี 3จี

4. ระบบไฮบริด (hybrid) คือ การใช้เทคนิคของระบบที่อาศัยเครือข่าย (network) และระบบที่อาศัยแฮนด์เซ็ท (handset) รวมกันในการค้นหาตำแหน่งโทรศัพท์มือถือ

ความคิดเห็น

ดิฉันมีความคิดเห็นว่า ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารและโทรคมนาคม และความปลอดภัย ควรได้รับเชิญเข้ามาชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการให้บริการ Mobile Phone Tracking ในประเทศไทย เพื่อความชัดเจน อาทิเช่น มีการให้บริการดังกล่าวจริงในประเทศไทยหรือไม่ และหากมี ผู้ให้บริการเป็นใคร และมีหน่วยงานใด หรือกฎหมายใด เป็นผู้ควบคุมการให้บริการดังกล่าว เป็นต้น

หลังจากรับทราบข้อเท็จจริงแล้ว จึงกำหนดประเด็น เพื่อหามาตรการป้องกันหรือแก้ไขต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน

ดิฉันมีความเห็นว่า ประเด็นเรื่องข้อมูลความเป็นส่วนตัว เป็นประเด็นเร่งด่วนประเด็นหนึ่ง ในกรณีมีการค้นหาตำแหน่งโทรศัพท์มือถือ โดยที่เจ้าของโทรศัพท์มือถือไม่อนุญาต เรื่องจรรยาบรรณ และความปลอดภัย จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ให้บริการค้นหาตำแหน่งโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้ ผู้ให้บริการต้องได้รับการยินยอมอย่างชัดแจ้งจากผู้ใช้ก่อน

ข้อมูลเพิ่มเติม

สำหรับประเทศในยุโรป ประเทศส่วนใหญ่มีการรับรองความลับของการสื่อสารด้วยกฎหมายรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ดังนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งของโทรศัพท์มือถือจึงได้รับการคุ้มครอง

ในประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่มีกฎหมายรัฐธรรมนูญรองรับเรื่องดังกล่าว แต่การใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งของโทรศัพท์มือถือจะถูกจำกัดโดยกฎหมาย ผู้ที่ได้รับการยกเว้นในการนำข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งของโทรศัพท์มือถือ ไปใช้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ในบางกรณี เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีบริการค้นหาตำแหน่งโทรศัพท์มือถือ โดยไม่คิดค่าบริการ ด้วยเช่นกัน และบริการดังกล่าวนำหมายเลขโทรศัพท์ที่ค้นหาได้ไปให้กลุ่มที่ทำธุรกิจแบบเทลมาร์เก็ตติ้ง เป็นต้น

เรื่องที่ต้องติดตามต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

วารุณี วิชิตพัฒนากุล

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ